

Πώς μπορούμε να ξεκινήσουμε

- **Εντοπίζω** μνημεία, παλιά κτήρια που είναι κοντά στο σπίτι μου, στην περιοχή που μένω και τους κινδύνους που τα απειλούν. Μπορώ να τα φωτογραφίσω και να στείλω τις φωτογραφίες στο email: info@monumenta.org. Συνεργάτες της MONUMENTA θα απαντήσουν στο μήνυμα.
- **Καταγράφω** παλιά κτήρια της γειτονιάς μου και τα παρουσιάζω στο σχολείο, τα στέλνω με email για να μπουν στην ιστοσελίδα www.docathens.org, που έχει φτιάξει η MONUMENTA για τα κτήρια του 19ου και 20ού αιώνα.
- **Αναζητώ** ιστορίες από ηλικιωμένους, τις καταγράφω και τις στέλνω στο email: info@monumenta.org

Λίγα λόγια για εμάς

Η MONUMENTA είναι μια Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία για την προστασία της φυσικής και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς Ελλάδας και Κύπρου. Πραγματοποιεί το πρόγραμμα "Τεκμηρίωση και Ανάδειξη κτηρίων του 19ου και 20ού αιώνα στην Αθήνα" με αποκλειστική δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος. Στο πλαίσιο αυτού πραγματοποιούνται τα προγράμματα "Καταγράφω ένα παλιό κτήριο, ανακαλύπτω την ιστορία του" και "Τα μνημεία είναι γύρω μας".

Φωτογραφίες:

Σκάλα πολυκατοικίας Ομήρου 24, Πανεπιστήμιο, διώροφη κατοικία (συμβολή οδών Μητσαίων και Χατζηκρήστου), πύργος οδού Θήρας, πολυκατοικία στην οδό Λευκωσίας, Μπλε πολυκατοικία, Πλάκα

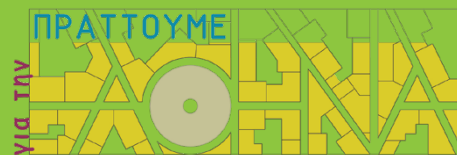
Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία για την προστασία της φυσικής και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς Ελλάδας και Κύπρου

www.monumenta.org

Σχεδιασμός εκπαιδευτικού προγράμματος - κείμενα εντύπου:
Ε. Γρατσία, Στ. Λεκάκης
© MONUMENTA, 2024

Σχεδιασμός εντύπου:
www.catdesign.gr

Εκτύπωση:
ΤΥΠΟΚΥΚΛΑΔΙΚΗ Α.Ε.

Τι είναι μνημείο;

Μνημεία της φύσης, μνημεία του πολιτισμού, μνημεία της αρχιτεκτονικής, μνημεία του λόγου! Μνημείο είναι ένα παλιό παραμύθι, ένα δημοτικό τραγούδι ή ο παραδοσιακός τρόπος κατασκευής των πήλινων αγγείων. Μνημεία είναι τα ερείπια που ανακαλύπτουν οι αρχαιολόγοι στις ανασκαφές, μια εκκλησία, ένας πύργος, ένας ανεμόμυλος, μια γέφυρα ή ένα σπίτι 100 χρόνων. Πολλοί άνθρωποι στην Αθήνα ζουν κοντά σε ένα μνημείο ή σε ένα παλιό σπίτι.

Αρχιτεκτονικά μνημεία είναι τα κτήρια, οι οικισμοί, οι πόλεις, οι τόποι, τα τοπία που έχουν ιστορικές, αρχιτεκτονικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές και αισθητικές αξίες.

Τα μνημεία της Αθήνας

Στην Αθήνα υπάρχουν μνημεία από όλες τις εποχές. Με λίγο περπάτημα μπορείς να φθάσεις σε ένα από αυτά. Τα πιο παλιά είναι περίπου 6000 ετών, τα νεότερα μπορεί να είναι 100, 70 και 50 ετών! Αναφέρουμε μερικά παραδείγματα:

Προϊστορικοί χρόνοι: το μυκηναϊκό τείχος και η κρήνη στην Ακρόπολη

Κλασικοί χρόνοι: Παρθενώνας, Ακαδημία Πλάτωνος, ιερό Αγροτέρας Αρτέμιδος

Ρωμαϊκοί και Παλαιοχριστιανικοί χρόνοι: Ηρώδειο, πύλη Αθηνάς Αρχηγέτιδος, βασιλική Ιλισσού

Βυζαντινοί και Μεταβυζαντινοί χρόνοι: ναός Αγίων Αποστόλων, αρχοντικό Μπενιζέλων, τζαμί Τζισταράκη

Νεότεροι χρόνοι: Τριλογία (Βιβλιοθήκη, Πανεπιστήμιο, Ακαδημία), Βουλή, πύργος της οδού Θήρας, μπλε πολυκατοικία

Τα κτήρια του 19ου και 20ού αιώνα στην Αθήνα παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον και αποτελούν την αρχιτεκτονική της κληρονομιά. Την περίοδο 1950-1975 κατεδαφίστηκαν πολλά παλιά κτήρια, κυρίως νεοκλασικά, για να χτιστούν πολυκατοικίες.

Κινδυνεύουν τα μνημεία;

Οι απειλές που αντιμετωπίζουν τα μνημεία είναι δυστυχώς πολλές. Απειλούνται από φυσικές καταστροφές: βροχές, πλημμύρες σεισμούς, αλλά και από τις πράξεις των ανθρώπων. Τα κυριότερα προβλήματα είναι: η εγκατάλειψη, η έλλειψη ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, τα λιγοστά χρήματα για την προστασία τους, η ρύπανση, η κακή συντήρηση/στερέωση, η ανάπτυξη χωρίς σχεδιασμό, τα κτήρια, κυρίως σπίτια και ξενοδοχεία, που κτίζονται παντού, ακόμη και γύρω από τα μνημεία!

Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε τα μνημεία του τόπου μας;

♦ **Καταγράφοντας** τα κτήρια μιας πόλης με ιστορικό και αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον συμβάλλουμε στην προστασία και την ανάδειξή τους και στην έρευνα της ιστορίας μιας πόλης. Η καταγραφή περιλαμβάνει φωτογράφιση του κτηρίου και συμπλήρωση ενός δελτίου με τα στοιχεία του.

♦ **Αναζητώντας** την ιστορία των μνημείων πληροφορούμαστε γι' αυτά. Τα βιβλία, τα αρχεία, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία, το διαδίκτυο έχουν πολλές πληροφορίες να δώσουν. Η επίσκεψη είναι ο καλύτερος τρόπος για να τα γνωρίσουμε.

♦ **Ενημερώνοντας** φίλους για τα μνημεία του τόπου μας, για τα παλιά κτήρια της γειτονιάς μας και καλώντας τους να βοηθήσουν στην προστασία τους.

♦ **Οργανώνοντας** δράσεις και εκδρομές με το σχολείο σε ένα μνημείο της περιοχής μας.

♦ **Συμμετέχοντας** σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ΜΚΟ ονομάζονται, που ασχολούνται με την προστασία των μνημείων.

♦ **Ενημερώνοντας** τους αρμόδιους φορείς για την προστασία των μνημείων (Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας), όταν παρατηρήσουμε ότι κάποιο μνημείο απειλείται. Το Σύνταγμα, οι νόμοι και οι διεθνείς συμβάσεις προστατεύουν τα μνημεία.